

Nijmegen, 10 augustus 2023

Betreft: Reactie VBNL op internetconsultatie uitvoeringswet verordening cryptoactiva

De Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland (VBNL) en haar leden hebben kennis genomen van de internetconsultatie voor de uitvoeringswet verordening cryptoactiva en reageren daar bij deze op. In de punten hieronder reageren wij op de Memorie van Toelichting (MiCA concept MvT).

Hoofdstuk 3 – Inhoud voorstel - 1. Handhaving

De Nederlandsche Bank (DNB) en Autoriteit Financiële Markten (AFM) worden aangewezen als bevoegde autoriteiten in de zin van de verordening. De leden van VBNL zijn over het algemeen cryptoactivadienstverleners en zullen als zodanig onder het toezicht van AFM vallen voor wat betreft cryptoactivadiensten. Het integriteitstoezicht op cryptoactivadienstverleners op basis van de AMLD5 registratie is in de huidige situatie belegd bij DNB.

Het is VBNL vooralsnog niet duidelijk hoe de verhouding tussen de toezichthouders zal zijn na implementatie van zowel MiCA en AMLR als onderdeel van het EU AML/CFT Package. VBNL vraagt aandacht voor een goede uitlijning en verdeling van taken tussen het MiCA-toezicht door AFM enerzijds en het integriteitstoezicht door DNB anderzijds. Voorkomen moet worden dat beide toezichthouders in elkaars vaarwater opereren en/of bepaalde toezichtactiviteiten en uitvragen dubbel worden ingezet, met extra kosten voor cryptoactivadienstverleners tot gevolg. Uit signalen van andere sectoren blijkt dat instellingen last hebben van dubbele exercities wanneer er twee toezichthouders in het spel zijn. VBNL vraagt dringend vooraf een goede afstemming tussen de toezichthouders, liefst met één centraal loket, duidelijke en eenduidige richtlijnen en verder eventuele uitvragen en formulieren met duidelijke afstemming voordat deze naar de sector worden verstuurd of via de portalen ter beschikking worden gesteld.

Uit artikel 95 lid 1 MiCA vloeit daarnaast voort dat de bevoegde autoriteiten zullen samenwerken, ook bij handhaving. De artikelen en de uitvoeringswet maken echter niet duidelijk of de bevoegdheden instemming behoeven van zowel DNB als AFM in gevallen dat overlapping plaatsvindt en welke verplichtingen (naast informeren) hieruit voortvloeien voor de bevoegde autoriteiten met betrekking tot het maken van eenzijdige beslissingen.

Hoofdstuk 3 – Inhoud voorstel – 2. Lidstaatopties

MiCA bevat een lidstaatoptie voor een vereenvoudigde procedure voor vergunningsaanvragen voor partijen die voor MiCA al over een vergunning beschikken om cryptoactivadiensten aan te bieden. Hierbij wordt te kennen gegeven dat Nederland voornemens is geen gebruik te maken van deze lidstaatoptie, nu Nederland op dit moment enkel een registratieplicht kent en geen vergunningsstelsel.

VBNL is van mening dat er alleen in naam sprake is van een registratieregime, terwijl in de door toezichthouder DNB gestelde registratievereisten kenmerken van een vergunningsregime aanwezig zijn die verder gaan dan de vereisten vanuit AMLD5. Met andere woorden: er is sprake van een

regime waarbij sprake zou moeten zijn van het feitelijk ‘registreren’, terwijl de mate van gestelde vereisten, toezicht en aanverwante toezichtskosten duiden op een vergunningsregime.

Onder andere over dit punt loopt momenteel een procedure bij de bestuursrechter in Rotterdam tussen (leden van) VBNL en toezichthouder DNB waarvan de uitspraak op korte termijn wordt verwacht. VBNL verzoekt de wetgever eventuele uitspraken van de bestuursrechter met betrekking tot het registratie/vergunningsstelsel af te wachten en die in overweging te nemen bij de uiteindelijke keuze inzake de lidstaattoptie tot een vereenvoudigde procedure.

Daarbij geeft artikel 62 lid 4 MiCA aan dat bepaalde informatie niet opnieuw gevraagd mag worden door bevoegde autoriteiten, indien deze al is geleverd bij een eerdere vergunningsaanvraag. Dit zou mogelijk betekenen dat, indien deze toepasselijk is op de huidige DNB registratie, dit minder werk en kosten met zich mee hoeft te brengen indien de informatie nog up-to-date is.

MiCA bevat daarnaast een lidstaattoptie om de in MiCA genoemde overgangstermijn van achttien maanden te verkorten of er in het geheel geen gebruik van te maken. Nederland is voornemens gebruik te maken van deze lidstaattoptie en de overgangstermijn in te korten naar zes maanden. VBNL acht dit voornemen als onwenselijk om een aantal redenen:

In de eerste plaats zorgt een kortere overgangstermijn voor meer druk om binnen de gestelde termijn de vergunning te bemachtigen, wat de kwaliteit van de aanvraag en het traject vanuit zowel de aanvrager als de toezichthouder mogelijk niet ten goede komt. Daarbij is het continuïteitsrisico voor aanvragende cryptoactivadienstverleners enorm; wanneer de vergunning binnen deze zes maanden niet behaald wordt, moet de dienstverlener haar activiteiten staken. Voor VBNL is niet duidelijk waarom de wetgever het in het belang van Nederland acht deze termijn te verkorten, terwijl andere Europese lidstaten mogelijk volledig gebruik maken van de faciliteiten in de verordening. Buitenlandse cryptodienstverleners die geen vergunning in Nederland ambiëren, maar zich wel op de Nederlandse markt richten, zullen dankbaar gebruik maken van de strikte aanpak door de wetgever en de toezichthouders voor de Nederlandse cryptodienstverleners.

Ten tweede is een mogelijk gevolg van deze korte overgangstermijn dat nieuwe en/of buitenlandse dienstverleners minder snel voor Nederland kiezen als thuisland om dienstverlening op te starten. Dit is nadelig voor het economische vestigingsklimaat van Nederland. Bovendien heeft het verkorten van de overgangstermijn ook nadelige gevolgen voor het gelijke speelveld tussen Nederlandse geregistreerde partijen enerzijds en partijen in andere Europese landen anderzijds. De piekbelasting gedurende deze zes maanden om de vergunning te behalen kan immers nadelige impact hebben voor andere activiteiten die dienstverleners kunnen ontplooiën in deze periode.

Tot slot stelt VBNL vraagtekens bij de praktische uitvoerbaarheid van dit voornemen. De ervaring van het proces van registratie leert dat deze trajecten veelal een lange(re) doorlooptijd kennen, zeker wanneer veel partijen (waaronder VBNL Leden) tegelijkertijd een aanvraag doen kan dit leiden tot achterstanden bij de relevante toezichthouder(s).

VBNL verzoekt in het licht van bovenstaande het voornemen voor een korte overgangstermijn te heroverwegen en te kiezen voor een langere periode die voor zowel aanvrager als toezichthouder(s) voordelen kent. Wanneer Nederland niet hiervoor kiest, maar daadwerkelijk kiest voor een overgangstermijn van zes maanden, verzoekt VBNL om een gedegen onderbouwing op te nemen in de MvT over de rationale van deze keuze.

Generiek advies

Tot slot adviseert VBNL om de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023 af te wachten alvorens een besluit te nemen over deze implementatiewet.

Wij zijn van harte bereid onze reactie toe te lichten wanneer hier behoefte aan is. Onze contactgegevens zijn reeds bij u bekend.

Met vriendelijke groet,

Patrick van der Meijde
Voorzitter Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland